Бүхы оронуудай пролетаринар, нэгэдэгты!

БУРЯТ-МОНГОЛОЙ ҮНЭН

ВКП(б)-гэй Бурят-Монголой Обкомой, БМАССР-эй Верховно Соведэй ба ВКП(б)-гэй Улан-Удын Горкомой орган.

№ 98 (4734)
ВОСКРЕСЕНЬЕ
майн
20
1945 он

Сэн 20 мүнгэ

Һурагшад! Үзэһэн ном бүхэнөөрөө үндэр дээдэ сэгнэлтэ абахын түлөө оролдогты!

„Бүхы юумэ, мүн тэрэшээн илалташье эрдэмэй хүсөөр олдодог байна“. *М. Горький.*

Һургуулинуудта шалгалта ба экзаменууд эхилхэнь

Һургуулинуудай ажабайдалай эгээл харюусалгатай үе тулажа ерэбэ. Үглөөдэр — майн 21-дэ һуралсалай шалгалтанууд ба экзаменууд эхилхэнь. Энэ хадаа гансахан һургуулиин үхибүүдэй бэшэ, мүн тэрэшэлэн гэгээрэлэй худэлмэрилэгшэдэй, багшанарай хүдэлмэриин шалгалта болохо байна. Эдэ шалгалтанууд хадаа советскэ ба партийна органууд залуу үеын хүнүүдые һурган хүмүүжүүлхэ хэрэгтэ али тухай анхарал табижа ба гэгээрэлэй органуудта хэрзэргэ туһалжа байһанайнь харалга боложо үгэхэ байна. Тиимэ дээрэһээ эхин, хүсэд бэшэ дунда ба дунда һургуулинуудта болохо энэ шалгалтануудые эмхитэйгээр ба үндэр шанартайгаар үнгэргэхэ ябадал хадаа бидэнэй бултанаймнай арюун сэхэ хэрэг болоно.

Энээниие зүбөөр ойлгоһон нютагуудтахи хүтэлбэрилхы органууд ба арадай гэгээрэлэй аймагуудай таһагууд, һургуулинууд 1944—45 оной һуралсалай шалгалтые шанартай һайн бэлэдхэлтэйгээр угтажа байна.

Жэшээ болгэн Сэлэнгын аймаг тухай хэлэхээр байна. Эндэхи һургуулинуудай һурагшадта хэрэгтэй болохо хоол хүнһэн хүсэд нүхөөрэгдэһэн, шалгалтын комиссинууд байгуулагдаһан ба шалгалта хэхэ тухай Наркомпросой үгэһэн заабариин ёһоор зохихо бэлэдхэл боложо дүүрэөд байна. Партиин Сэлэнгын айком хадаа эдэ бүхы гэгээрэлэй хүдэлмэриие гансахан аймОНО-до даалгаад байгаа бэшэ, харин өөрөө хаража ба хүтэлбэриилжэ байһан юм. Үшөө үбэлөөрөө Загастайн дунда һургуулиин директорэй элидхэлые өөрынгөө бюрогой суглаан дээрэ зүбшэн хэлсээд, болохо байһан шалгалтада бэлэдхэхэ ба тэрэниие үнгэргэхэ тухай тодорхой хэмжээ-ябуулгануудые хараалһан байгаа. Тэрэнэй һүүлээр, һаяшаг һургуулиин һурагшадай түрэлхидэй суглаанууд тэрэ аймагай нютаг бүридэ болоо. Тэрэ суглаануудые партиин айкомэй бюротой членүүд өөһэдөө бэлдэһэн ба өөһэдөө үнгэргэһэн байха юм. Эдэ бүхы бэлэдхэлэй һайн аша үрэнь мүнөө элитэ харагдажа байна.

Иимэшүү һайн бэлэдхэлтэйгээр Мухар-Шэбэрэй, Яруунын ба бусад хэдэ хэдэн аймагуудай һургуулинууд хабарайнгаа шалгалтада орожо ерэбэ.

Теэд юрэнхыдөө республика доторнай һуралсалай жэлэй шалгалтада бэлэдхэл даншье һаа муу байна. Энэ гансахан Наркомпросой зэмэ бэшэ. Обор нобшо бэлэдхэлэй түлөө зарим аймагуудай гэгээрэлэй таһагуудшье, партиин зарим айкомуудшье буруушаагдаха ёһотой. Теэд мүнөө зэмэлэлгэ бэшэ, харин тэрэ зэмэтэнэй хэһэн алдуунуудые энэ доронь заһажа, шалгалта ба экзаменуудые үндэр шанартайгаар үнгэргэхэ ябадал юунһээшье һаа шухала, тэрилгэдал адли шухала болоод байна. Тиин тэрэ алдуунуудые арилгахын тулада һургаал болохоор нэгэ хэдэн баримтануудые харуулая.

Кударын аймаг. Айком ба аймгүйсэдком зохихо туһаламжа һургуулиин хүдэлмэридэ үзүүлнэгүй гэһэн тэмэдэл нёдондошье ороһон байгаа, мүнөө жэлдэшье орожо байна. Шалгаад үзэхэдэ, үнэндээ тиимэ байба. Һургуулиин хэрэгые, манай ороной ерээдүйн хүгжэл бадаралтын хуби заяае шиидхэлсэхэ хүнүүдые хүмүүжүүлэн болбосоруулха хэрэгые хэрэгсээдэггүй байһанһаа боложо, нилээд олон үхибүүд хэшээлһээн гээгдэһэн, һуралсалай шанар муу болоһон, багшанарай салин хүлһэ үгэхэ ябадал 3—4 һараар таһалдаһан байгаа. Айком ба аймгүйсэдком иимэ байдалые мэдэжэ байгаад, ВКП(б)-гэй Областной Комитедэй хэмжээ абатар тэсэжэ байһаниинь бүришье һаа алдуутай байна. Кударын аймОНО-той хүдэлмэриие уялгааһан Лямина гэгшэ тушаалһаан таргагдаад, мүнөө тэндэ ондоо хүн ошоо. Гэбэшье тэрэ аймОНО-той шэнэ даагшада мүнөө болтор энэ гэхэ туһаламжа үзүүлэгдээгүй байна. БМАССР-эй Наркомпрос, тэрэнэй һургуулиин управлени хадаа Кудара шэнги холын — Хэйто-Байгалай, Баунтын, Ахын аймагуудта анхаралаа багаар табидаг байһаниинь энэ баримта харуулна.

Аймагай партийна, советскэ органнзацинуудые һургуули тээшэ нюураарынь сэхэ харуулаагүй һаа, хүмүүжэлэй хүдэлмэриие хурсадхажа гүнзэгырүүлээгүй һаа, һургуулиин дэргэдэ һуралсалай материальна база байгуулаагүй һаа энэ хабарай шалгалтые эрилтэ заабариин ёһоор үнгэргэхэ, һуралсалай ерэхэ жэлые эмхитэйгээр угтаха тухай хэлсэһэнэй үрэ сэнгынь тон бага байха гэжэ мэдэхэ хэрэгтэй.

Иволгын аймаг. Эндэ эхилхээ байһан шалгалта тухай яһала олон дахин хэлсэгдээшье һаа хэһэн юумэнь тон бага. Иволга гэжэ тосхондо дүрбэн ханатай нэгэ байшан бии. Тэрээн соо үдынь татаад баруулжаа орходо—Балтахинов даагшатай ОНО байдаг, зүүлжээ орохдо—Иволгын эхин һургуули бүхэли жэлээ хүдэлжэ байна. Гэбэшье нүхэр Балтахинов тэндэ яашагүй муу байһан тухайнь, һуралсалай шалгалтада обороор бэлдэжэ байһан тухайнь һайса мэдэхэгүй байба. Бодото дээрээ хайшааб гэхэдэ, багша Арсалановагай заадаг 1-дэхи ба 2-дохи классуудта үлдээд байһан оройдоо 8 һурагшад өөдтэй юумэ мэдэхэгүй, сахилга журамаа алдашаһан байна. Тэрэ һургуулида шалгалта үнгэргэхэ талаар шанартай юумэ мүнөө болтор хэгдээгүй байһаар. Энэ баримта хадаа гэгээрэлэй зарим хүдэлмэрилэгшэд холо харасагүй, хамаг хүсэ бэлигээрээ хүмүүжэл һуралсалай хэрэгтэ оролсодоггүй, һургуулиин хүдэлмэриие хянажа шалгангүй, өөрөө бүтэхэдэнь найдаад һуудагыень харуулна.

Бусад аймагуудай гэгээрэлэй хүдэлмэрилэгшэд дурсагдаһан эдэ дутагдалнуудһаа зохихо һургаал абажа, өөһэд өөһэдынгөө ажалые үргэжэ һайжаруулхань тон шухала. Шалгалта ба экзаменууд хадаа һургуулиин хамаг бүхы ажалай эмхитэй гуримтай байха ябадалые эринэ. Тэрэниие һайн үрэ дүнтэйгөөр үнгэргэхэ хэрэг хадаа үргэһэ нэйроо мартажа, бэеэ зэһээд, үсэд нэтэрүүгээр оролдохо ябадалые һургуулиин һурагша бүхэнһөө, багша, директор бүхэнһөө эринэ. Саарһа гүүрһанһаа эхилээд саг үргэлжын консультаци хэхэ хүртэр шалгалтын хамаг бүхы юумые хангаха ябадал дирекциин, комиссиин нюдэнһөө гадуур, тэдэнэй эрилтэһээ гадуур үнгэрхэ ёһогүй. Мүнөө һургуулиин бүхы саг, бүхы хүсэ шадабаринь хадаа манай ургажа ябаа үетэнэй эрдэм бэлигые шүүжэ үзээд, үнэн сэхэ сэгнэлтэ дүн гаргаха ябадалда зорюулагдаха ёһотой.

Манай республикын багшанар, гэгээрэлэй хүдэлмэридэ хамаатай хамаг бүхы зэн харюусалгатай гүрэн түрын зорилгоёо һайнаар шиидхэжэ шадаха байһаниинь лабтай.

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй

УКАЗ

СССР-тэ США-гэй Элшэн Сайд байһан Джозеф И. Дэвис гэгшые Ленинэй орденоор шагнаха тухай

Советско-американска эб найрамдалай харилсаануудые бэхэжүүлхэ хэрэгтэ дүхэм болоһон ба хоёр оронуудай арадуудай хоорондо бэе бэеэ ойлголсохо ба бэе бэедээ этигэлтэйгээр хандаха ябадалай ургаха хэрэгтэ туһа хүргэһэн амжалтатай ажал-ябуулгын түлөө **Джозеф И. Дэвис** гэгшые ЛЕНИНЭЙ орденоор шагнаха.

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй түрүүлэгшэ **М. КАЛИНИН.**

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй секретарь **А. ГОРКИН.**

Москва, Кремль, 1945 оной майн 18.

„ТАЙМС“ ГЭЖЭ АНГЛИЙСКА ГАЗЕТЫН КОРРЕСПОНДЕНТЫН БЭШЭГТЭ НҮХЭР И. В. СТАЛИНАЙ ХАРЮУ

„Таймс“ гэжэ английска газетын корреспондент господин Паркерай бэшэг

Арадай Комиссарнарай Соведэй түрүүлэгшэ И. В. Сталиндэ

Москва.

ТАСС-эй һаяын мэдүүлгын ёһоор, Улаан Армиин тылдэ диверсионно актнуудые эмхидхэһэн ба үйлдэһэн ябадалнуудта гэмнэгдэжэ арестовалагдаһан хэдэн полягууд үнэндөө советскэ засагуудтай хэлсээ хэхэ гэжэ уригдаһан делегациин членүүд байһан тухай мэдээсэлые хариин хэблэл тунхаглаа. Мүн энэ бүлэг полягууд соо демократическа лидернүүд оролсоно, харин ерээдүй Польско Саг зуурын правительствые тогтоохо ябадалда тэдэнэй һанал тиимэ правительство байгуулха хэрэгтэ сэнтэй нэмэри боложо үгэхэ һэн гэжэ баһа мэдүүлэгдэһэн байна. Дээрэ заагдаһан поляргуудые арестовалхадаа советскэ правительство болбол Крымдэ зохёогдоһон хэмжээ-ябуулганuудта этигэхэ ябадалые унагаана, шэнэ Польско Саг зуурын правительствые тогтоохо ябадалда һаад хэнэ гэжэ мэдүүлэгдэһэн байгаа.

Энэ асуудалые һонирхоһон олониитын һанал бодолые элирхэй тодо болгохын тулада тус асуудал тушаа Та мэдүүлгэ хэхээ хүсэнэгүй түг.

Гүнзэгыгөөр хүндэлэн үлэгшэ РАЛЬФИ ПАРКЕР

Москва, 1945 оной майн 11.

„Таймс“ гэжэ английска газетын корреспондент господин Паркерта харюу

Би харюу үгэхөө нэгэ хэды оройтобоб, теэд энээниие, хэрбээ минии сүлөөгүй байһые хараадаа абаха байбал, ойлгожо болоно.

1. Польшодо мэдээжэ диверсант генерал Окулицкий түрүүтэйгээр 16 поляргуудые арестовалһан ябадал болбол Польско Саг зуурын правительствые шэнэдхэн байгуулха тухай асуудалтай ямаршье холбоогүй байна. Эдэ господинууд Улаан Армиин тылые диверсантнуудһаа сахин хамгаалха тухай хуулиин үндэһөөр арестовалагдаһан байгаа, энэ хуули гүрэн түрые сахин хамгаалха тухай английска хуулитай тон адли юм. Зүгөөр энэ арест болбол Польско Саг зуурын правительство ба Советскэ Сэрэрэй Командовани хоёрой хоорондо баталагдаһан хэлсээнтэй таарал дуулжа советскэ сэрэгэй засагуудаар хэгдэһэн байха юм.

2. Арестовалагдаһан поляргуд советскэ засагуудтай хэлсээ хэхын тулада уригдаһан байгаа гээшэнь буруу. Улаан Армиин тылые сахин хамгаалха тухай хуулиие эбдэгшэдтэй советскэ засагууд хэлсээ хэдэггүй ба хэхэшьегүй байна.

3. Польско Саг зуурын правительствые шэнэдхэн байгуулха тухай тус асуудал тушаа хэлэхэ болоо һаа, энэ асуудал имагтал Крымскэ тогтоолнуудай үндэһэн дээрэ шиидхэгдэжэ болохо юм, ушарынь эдэ тогтоолнуудһаа ямар нэгэн гажуу ябадал хэглэхэ ёһогүй.

4. Польско асуудал болбол союзнигуудай хоорондо зүбшэлсэн ойлголсожо, имагтал доро хэлэгдэһэн юрын условинуудые сахиһан сагта шиидхэгдэхэ байха гэжэ би һананаб гэбэл:

а) хэрбээ Польско Саг зуурын правительствые шэнэдхэн байгуулхадаа тус правительство хадаа Югославида Сүлөөлэлтын Национальна Комитет Нэгэдэмэл югославска правительствын гол ядро боложо мэдэрэгдэһэндэнь тон адляар, Национальна Нэгэдэлэй ерээдүй Польско Правительствын гол ядронь гэжэ мэдэрэгдэхэ байгаа һаань;

в) хэрбээ шэнэдхэн байгуулагдаһанай эсэстэ Советскэ Союзда эсэргүү "санитарна кордоной" политикые бэшэ, харин Советскэ Союзтай хани барисаанай политикые ябуулха тиимэ правительствын Польшодо байгуулагдаха байгаа һаань;

с) хэрбээ Польско Саг зуурын правительствые шэнэдхэн байгуулха тухай асуудал мүнөө үедэ польско арадтай холбоотой байһан поляргуудгүйгөөр бэшэ, харин тэдэнэртэй хамта шиидхэгдэхэ байгаа һаань.

Хүндэлэн үлэгшэ И. СТАЛИН.

1945 оной майн 18.

БМАССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Указ

Олон хүүгэдтэй эхэнүүдые „Эхын Алдар“ гэжэ орденууд ба „Эхын медаль“ гэжэ медальнуудаар шагнаха тухай

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй 1944 оной августын 18-ай Указай үндэһөөр СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй үмэһөө шагнаха гэбэл:

Юһэн хүүгэдые түрэһэн ба хүмүүжүүлһэн эхэнүүдые

«ЭХЫН АЛДАР» ГЭЖЭ 1-ДЭХИ ЗЭРГЫН ОРДЕНООР

1. ДИМОВА Татьяна Николаевнае—Байкало-Кударын аймагай «Прибайкалец» колхозой колхозница.
2. НЕЧАЕВА Анна Васильевнае—Прибайкальска аймагай, Соболиха тосхоной гэрэй эзэн эхэнэр.
3. ТЕЛЕШЕВА Марфа Лукичнае—Прибайкальска аймагай, Гремячинска тосхоной гэрэй эзэн эхэнэр.

Найман хүүгэдые түрэһэн ба хүмүүжүүлһэн эхэнүүдые

«ЭХЫН АЛДАР» ГЭЖЭ 2-ДОХИ ЗЭРГЫН ОРДЕНООР

1. ЖИЛИНА Екатерина Петровнае—Байкало-Кударын аймагай Буденнын нэрэмжэтэ колхозой колхозница.
2. НЕПОМНЯЩИХ Серафима Васильевнае—Улан-Удэ городой Городской районой гэрэй эзэн эхэнэр.
3. ОНОШЕНКО Федора Николаевнае—Улан-Удэ городой Городской районой гэрэй эзэн эхэнэр.
4. ФРОЛОВА Акулина Ильиничнае—Улан-Удэ городой, Городской районой гэрэй эзэн эхэнэр.

Долоон хүүгэдые түрэһэн ба хүмүүжүүлһэн эхэнүүдые

«ЭХЫН АЛДАР» ГЭЖЭ 3-ДАХИ ЗЭРГЫН ОРДЕНООР

1. ГНЕУШЕВА Таисья Васильевнае—Бичурын аймагай, «Красное Знамя труда» колхозой колхозница.
2. ЗОРКАЛЬЦЕВА Любовь Александровнае—Бичурын аймагай «Борец Октября» колхозой колхозница.
3. ИСАЕВА Агафья Александровнае—Бичурын аймагай «Красное Знамя труда» колхозой колхозница.
4. КАРНАПОЛЬЦЕВА Саламанида Федоровнае—Байкало-Кударын аймагай Кировэй нэрэмжэтэ колхозой колхозница.
5. КАПУСТИНА Агафья Сергеевнае—Байкало-Кударын аймагай «Байкал» колхозой колхозница.
6. МУРАВЬЕВА Аксинья Ипатовнае—Байкало-Кударын аймагай «Байкал» колхозой колхозница.
7. НАСЫБУЛИНА Закан—Заиграйн аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой колхозница.
8. НЕЛЮБИНА Антонида Демидовнае—Байкало-Кударын аймагай «III-дахи Пятилетка» гэжэ промартелиин хүдэлмэришэн.
9. УТЕНКОВА Евдокия Игнатьевнае—Бичурын аймагай, «Красное Знамя труда» колхозой колхозница.
10. ШУБИНА Фекла Николаевнае—Бичурын аймагай «Искра Ильича» колхозой колхозница.

Зургаан хүүгэдые түрэһэн ба хүмүүжүүлһэн эхэнүүдые

«ЭХЫН МЕДАЛЬ» ГЭЖЭ I-ДЭХИ ЗЭРГЫН ОРДЕНООР

1. КУЗНЕЦОВА Ольга Петровнае—Улан-Удэ городой ПВЗ-гэй ОРС-ын № 3 столовын хүдэлмэришэн.
2. СЕРГЕЕВИЧ Анна Федоровнае—Заиграйн аймагай, Заиграй тосхоной гэрэй эзэн эхэнэр.
3. ТЮТРИНА Татьяна Ивановнае—Заиграйн аймагай, Заиграево тосхоной гэрэй эзэн эхэнэр.
4. ТУХБАТУЛИН Факрис—Заиграйн аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой колхозница.

Табан хүүгэдые түрэһэн ба хүмүүжүүлһэн эхэнүүдые

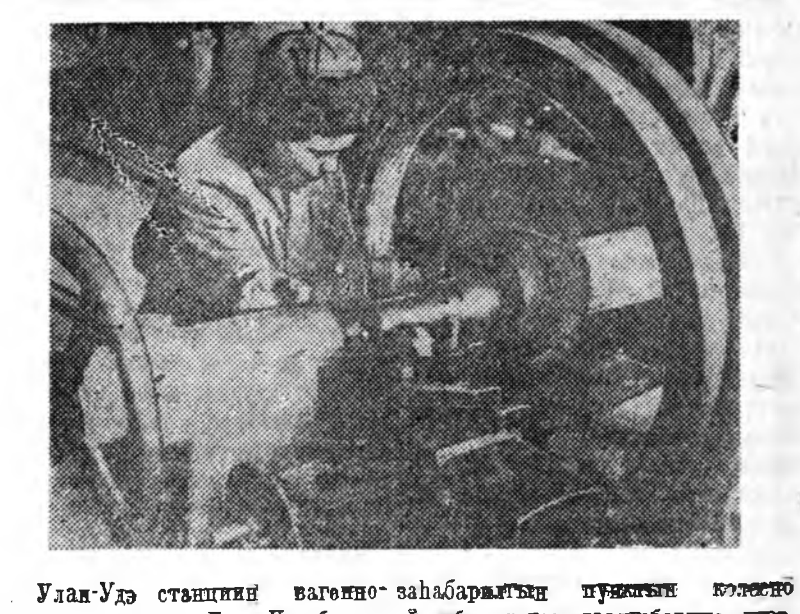
«ЭХЫН МЕДАЛЬ» ГЭЖЭ 2-ДОХИ ЗЭРГЫН МЕДАЛЯАР

1. БАЕВА Дарья Ивановнае—Улан-Удэ городой, Городской районой гэрэй эзэн эхэнэр.
2. БАЛДАКОВА Наталья Алексеевнае—Байкало-Кударын аймагай «2-дохи Пятилетка» колхозой колхозница.
3. БАДЛАЕВА Анна Степановнае—Байкало-Кударын аймагай Кагановичын нэрэмжэтэ колхозой колхозница.
4. ЕГУНОВА Мария Еремеевнае—Улан-Удэ городой Городской районой гэрэй эзэн эхэнэр.
5. КОЛОДЕЗНИКОВА Лидия Прокопьевнае—Байкало-Кударын аймагай «Путь Сталина» колхозой колхозница.
6. МАНЕКИНА Елизавета Федоровнае—Улан-Удэ городой Городской районой гэрэй эзэн эхэнэр.
7. МУРАВЬЕВА Елизавета Павловнае—Байкало-Кударын аймагай «Прибайкалец» колхозой колхозница.
8. ПАТРАХИНА Соломанида Евдокимовнае—Улан-Удэ городой Городской районой гэрэй эзэн эхэнэр.
9. РИПП Елена Вельгельмовнае—Улан-Удэ городой Городской районой гэрэй эзэн эхэнэр.
10. УШАКОВА Федосья Анисимовнае—Байкало-Кударын аймагай Кудара тосхоной гэрэй эзэн эхэнэр.
11. ШУРЫГИНА Агафия Васильевнае—БМАССР-эй Кумысолечебницын хүдэлмэришэн.

БМАССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй түрүүлэгшын орлогшо **М. ЧУВЬЮРОВ.**

БМАССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй секретариин уялгые дүүргэгшэ **Р. МОНКЕТОВ.**

Улан-Удэ город, Соведүүдэй Байшан. 1945 оной апрелиин 21.

Улан-Удэ станциин вагонно-заһабарилгын пунктын колесно цехын токарь И. Узенбаев үйлэдбэриинтээ даалгабариие үдэр бүри 150—200 процент дүүргэнэ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: нүхэр Узенбаев мөөрнүүдые заһажа байна.

М. Дегтяревагай фото.

Оборонын Гүрэнэй Комитедэй Түрүүлэгшэ нүхэр И. В. СТАЛИНДА

Хүндэтэ Иосиф Виссарионович!

Наркомстройн Уралмашстрой трестын барилгашадай ба Наркомэлектростанцинуудай Гидромонтажнигуудай коллективүүд Уралай голнууд дээрэ эгээн түрүүн баригдаһан гидроэлектростанцинуудай нэгэн болохо, Нейва гол дээрэ Алапаевска гидроэлектростанци барижа дүүргэбэ гэжэ гитлеровскэ Германиие манай эрэлхэг Улаан Армиин бута сохижо илалтатайгаар дүүргээд байһан үдэрнүүдтэ тон ехэ баяртайгаар Танда элидхэн мэдүүлнэбди.

Баригдажа ба монтаж хэгдэжэ дүүргэгдэһэн Алапаевска гидроэлектростанци хадаа 1945 оной апрелиин 23-да ажаүйлэдбэриин зайн тал үгэжэ эхилээ.

Уралай олон тоото голнуудай хүнгэн сэнтэй энергиин тон ехэ запасуудые хэрэглэхэ ябадалда эхи үүдхэл табигдаа.

Энэ гидроэлектростанциин бүхы зэмсэг түхеэрэлгэнь Свердловско областиин заводууд дээрэ бүтээгдэһэн байна.

Урал дээрэ барилга хэхэ талаар Оборонын Гүрэнэй Комитедэй шэнэ даалгабаринуудые дүүргэхээр бэлэн байнабди гэжэ барилгашад ба монтажнигуудай коллективүүд Таниие нүхэр Сталин найдуулна.

Манай хүсэн түрэдэр социалистическэ Эхэ орон мандаха болтогой!

Манай эрэлхэг Улаан Арми мандаха болтогой!

Манай Агуу ехэ вождь ба багша, гениальна полководец, Советскэ Союзай Маршал нүхэр Сталин мандаха болтогой!

СССР-эй Наркомстройн Уралмашстрой трестын эрхилэгшэ **КРАСИЛЬНИКОВ.**

Уралмашстройн Алапаевска барилгын управлениин начальник **ВАЙСЕР.**

Наркомэлектростанциин гидромонтаж трестын монтажай начальник **НОСИК.**

Наркомэлектростанциин Нейвагэсэй директор **ГОЛУБОВ.**

ВКП(б)-гэй ЦК-гэй парторг **МУРАХОВ.**

ВКП(б)-гэй Алапаевска Горкомой секретарь **ПЕЛАГЕЙКИН.**

Алапаевск гидроэлектростанци

Нүхэд КРАСИЛЬНИКОВ, ВАЙСЕР, НОСИК, ГОЛУБОВ, МУРАХОВ, ПЕЛАГЕЙКИН

ГЭГШЭДТЭ

Алапаевска гидроэлектростанциие барижа дүүргэһэнтэй ба хүдэлжэ эхилһэнтэй дашарамдуулан барилгын Наркомадай ба электростанциин Наркомадай барилгашад ба монтажнуудые амаршалнаб.

Танай хүдэлмэри болбол эрэлхэг Улаан Армиин найдамтай тулгуури болохо Уралай энергын хүсые ехэ болгожо, Уралдахи голнуудай хүнгэн сэнгэй энергиин тон ехэ запасуудые хэрэглэхэ ябадалда эхи үүдхэл табиба.

Өөрынгөө хүдэлмэри дээрэ саашадаа амжалтатай байхыетнай Таанарта хүсэнэб.

И. СТАЛИН.

Югославиин Элшэн сайд господин В. Попович СССР-тэ ерэбэ

СССР-тэ һууха югославиин Онсо ба Бүрин эрхэтэ Элшэн сайд господин В. Попович гэгшэ майн 16-да Москвада ерэбэ.

Центральна аэродром дээрэ, СССР-эй НКИД-эй Протокольно Таһагые Даагшын Уялгые дүүргэгшэ Г. И. Фомин, Югославиин Хэрэгүүдтэ Этигэмжэтэ Р. Николаевич, СССР-тэ байгаа Югославиин Сэрэгэй Миссиин Начальник генерал-лейтенант Р. Приморац, мүн тэрэшэлэн Москвада ерээд байһан Югославска Правительствын Финанснуудай Министр господин С. Жуевич гэгшэд господин В. Поповичые угтабад.

(ТАСС).

Городой партийна активай суглаан

Майн 17-до Улан-Удэ городой партийна активай суглаан болож, «Городой ажаүйлэдбэриин хүдэлмэри тухай» ВКП(б)-гэй Горкомой секретарь нүхэр Браудын элидхэл зүбшэн хэлсэбэ.

«ВКП(б)-гэй Бурят-Монголой Обкомой хүдэлмэри тухай» партиин Центральна Комитедэй 1945 оной февралиин 3-ай тогтоол ба энээнтэй дашарамдуулан гаргагдаһан Обкомой XIX пленумэй тогтоолые дүүргэлтэ болгэн городой партийна организаци болбол ажаүйлэдбэри ба транспортын хүдэлмэриие нэгэ хэды һайжаруулжа шадаба гэжэ элидхэлшэ тэмдэглээ. Городой ажаүйлэдбэри бүхэли дээрээ 4 һарын түсэбые 103,8 процент дүүргээ. Гэбэшье нилээд олон предприятинууд энэ түсэбөө гүйсэдхөөгүй байна.

Элидхэлшэ болбол гээгдэжэ ябаа предприятинуудай (һээы дараха ба мебель дархалха фабрикануд, Улан-Удэ станци, типографи болон хэдэн олзоборилгын артельнуудай) хүтэлбэрилэгшэдые эрид шангаар шүүмжэлбэ.

Суглаан дээрэ нүхэр Романец (ПВРЗ), Гыдыпов (Пригородно райком), Одинец (түмэр зам), Петров (Горпоромсоюз), Андрюшкин (һээы дараха фабрика), Кислицын (түмэр зам), Воронин депо), Морозов (лесозавод), Танхаев (НКТ-орг), Атриков (Нютагай ажаүйлэдбэриин наркомат) ба бусад үгэ хэлэбэд.

Һүүлээрынь ажаүйлэдбэри ба транспортые эрид һайжаруулха ябадалые хараалһан тодорхой шиидхэбэриие тус суглаан батал абаба.

Түрүү малшадай дүршэлһөө

Табан хушуу малаа тарган һайнаар бэлшээе!

Бэлшээриин зарим участогуудые дүүрэн хэрэглэхын, адуу малые үлүүсэ туухагүйн зорилгоор, эдэ бэлшээринүүдтэ адуун һүрэг болон бэлшэжэ таргалуулха малые түхэреэн сүүдхэ соо адуулха, тэрэшэлэн хони ямаадай отарануудые нэгэ хэды болоод лэ шэнэ бэлшээринүүдтэ эөөлгэхэ ябадал эмхидхэхыень колхозуудта зүбшөөн дурадхаха.

(БМАССР-эй Совнаркомой ба ВКП(б)-гэй Обкомой бюрогой 1945 оной майн 3-най тогтоолһоо).

* * *

ХОНИШОДОЙ ҮГЭ

Фёдор Иванович Павлов 82 наһатай болоо. Тиигэбэшье, хони адуулдаг хүндэтэ ажалдаа хамаг шаналаа табидаг. Үбэлэй ханхинама хүйтэн саһа, бурдаһандашье, зунай аагма халуундашье, хабар-намарай хагсуу хара һалхиндашье үгэлһэн Павловай ажал нэгэшье үдэр һаатадаггүй.

Сталинай нэрэмжэтэ колхозой (Тарбагатайн аймаг) хониной-товарна фермын бүхы хонидые 1944—45 онуудай үбэлэй үедэ Фёдор Иванович Павлов гансаараа шахуу адуулжа гараа. Тэрэнэй ашаар дээрэхи колхозой хониной-товарна фермэ үбэлэй үедэ 40 центнер үбһэ тэжээл арбилжа, таряаналжалайнгаа бригадада үгэһэн байха юм.

—Хабар, зун, намарай үедэ хонидоо һайнаар адуулжа, таргалуулхада ямаршье хатуу үбэлые шадал шэнээгээ барангүй дабадаг юм—гэжэ Фёдор Иванович хөөрэдэг. Тиин, бэлшээриин энэ үедэ гол анхаралаа табидаг байна. Мүнөө энэ нүхэр хонидоо сургылуулан, хүхэ ногооной шэмэтэй һайхан байһан дээрэ таргалуулжа абахын түлөө бүхы оролдолгоо гаргана.

Тэрэшэлэн түс колхозой хониной-товарна фермын хурьгадые харууһалдаг хоёр залуу басагад—Параскковья Степанова Степанида Чистякова гэгшэд шэнэ тулнуудаа хоролтогүй тобир тарганаар ондо оруулаа. Эсэгэ ороноо хамгаалгын агуу ехэ дайнай илалта түгэлдэрөөр дүүрэһэндэ харюу болгон энэ хоёр басагад хурьгадаа һайн ногоотой газараар бэлшээжэ ба саг соонь уһалжа бүри тарган болгохо уялга абаһан байна.

Ф. ВОРОНЦОВ.

Хонин һүргөө адуулжа таргалуулхабди

Манай колхозой хониной-товарна фермэ 8 отаратай юм. Эдэ отарын хонишод 1944—45 онуудай үбэлые садхалан ба дулаанаар үнгэргэхын зорилгоор, бүхы хүсэеэ хандуулжа хони ямаадаа онсо һайнаар харууһалдаг байгаа. Тэрэнэйнгээ ашаар бүхы хони, ямааднай дунда ба дундаһаа дээшэ шадалтайгаар үбэлые дабаба. Фермымнай хонид оройдоо 30 процент үбһэ тэжээлээр хангагдаһан байгаа. Тиимэдэ тэжээл арбилха, тэрэниие зүбөөр гаргашалха, үбэлэй адуулга һайнаар эмхидхэхэ мэтын шухала хэмжээнүүдтэ угаа ехэ анхарал табигдаа. Саһа хүрэй хэды ехэ байбашье, хонишод адуулгаяа нэгэшье үдэр таһалдуулаагүй һэн.

Хониной фермэ соо Лодой Цыренов, Дагба Дамбаев гэгшэдэй хүтэлбэрилдэг отаранууд бүри һайн жэшээ харуулна. Эдэ отарын хонид бүхэли үбэл соо шэнээ тамираа алдангүй дундаһаа дээшэ шадалтайгаар ондо ороо.

Манай фермын бүхы хонишод нооһо хайшалха, брынзэ хэхэ түсэбүүдээ үлүүлэн дүүргэжэ, гүрэнтэйгөө саг болзор соонь тооцоохо уялгануудые абанхай.

Тиин, энэ уялгаяа дүүргэхын тулада түбхын түрүүндэ, хонин һүргөө хабар-зундаа һайнаар адуулжа, хагда ногоондо таргалуулха болонобди.

Б. НАЙДАНОВ, Сэлэнгын аймагай Тельманэй нэрэмжэтэ колхозой ОТФ-е даагша.

Малай уһалуури—шухала хэрэг

10 жэлдэ малажал дээрэ хүдэлмэрилхэ зуураа адуу малые саг соонь һайнаар уһалха гээшэ тон шухала байна гэжэ дүршэл дээрэһээ һайса мэдэбэб. Зарим малшад: «Малнай үбэлэй үедэ саһа эдинэ» гэжэ шалтаад уһалдаггүй байна. Энэ хадаа малай таргалха, ашаг шэмын дээшэлхэ ябадалда ехэ муу юм. Би 1944—45 онуудай бүхэли үбэл соо 150 толгой түрэхэ ба нарай үнеэдые адуулжа гараа. Тиихэдээ эгээл һайн хагдатай бэлшээри бэдэржэ малаа адуулдаг ба үбэлдөө хүрэдэггүй «Улаан эрье» гэжэ булаг уһанһаа уһалдаг байгааб.

Минии адуулдаг эдэ үнеэд бараадаа тобир тарган ондо ороо. Мүн эхынгээ тарган байхада гараһан тугалнуудыншье шэнээ тамир һайнтай ба саашадаа түргэн тэнжэжэ байна. Үбэлдөө тобир тарганаар ондо ороһон үнеэн бүхэн сүүдхын 5 литр һү үгэнэ.

Малай бэлшээри зүбөөр хэрэглэжэ, саг үргэлжэ адуулһанайнгаа ашаар, манай фермэ үбэлэй үедэ 950 центнер үбһэ арбилаа. Тиигэжэ манай колхоз «КИМ» колхоздо—300 центнер, Бага-Куналейн сельсоведэй Ворошиловай нэрэмжэтэ колхоздо—200 центнер, аймагай бусад эмхи-зургаануудта хэдэн зуугаад центнер үбһэ социалистическа туһаламжа болгон үгэһэн байна.

Үбэлые амжалтатайгаар үнгэргөөд байхадаа бидэнэрэй урдахи эгээл шухала зорилго хадаа хабар-зунай бэлшээриие һайнаар хэрэглэжэ, үхэр малаа тобир тарган болгохо ябадал болоно. Манай һүнэй-товарна фермэ хабар-зунай адуулга һайнаар үнгэргэхэ бүхы хэмжээнүүдые хараалан, бэлшээреэ эртэнһээ хойшо бэлэдхээ. Мүнөө жэлэй бэлшээриин үедэ малай уһалууридаа урда урдынхиһаа ехэ анхарал табиһан байнабди. Малаймнай гол бэлшээри «Булаг» гэжэ газарта юм. Тэндэмнай малай уһалдаг булаг таража байдаг. Тэрэниие малда гэшхүүлхэгүйн тулада хоройлжо хаанхайбди. Энэ булагай уһан ганса үдэрэй уһалуури хангадаг. Тиимэдэ үдэшэ үглөөнь Шанага голһоо уһалдагбди. Булаг гэжэ газарaймнай бэлшээри шэмэтэй һайн ногоотойһоо гадна, хужартай аад мал таргалуулхада ехэ һайн байдаг. Тиимэдэ энэ бэлшээреэ ходо гамнажа, хабарһаа эхилээд июль хүртэр «Хойто боори» болон бусад газарнуудаар малаа адуулдагбди.

Бэлшээридэ ябадаг малаймнай байра байдал һайнаар түхеэрэгдэнхэй. Зунай халуунда үхэр малай тиирэхэ, хура бороонһоо хуураха һарабшатай байранууд мүн лэ һайнаар бэлэдхэгдэһэн байна.

Үбэлэй үедэ нэгэ үдэр соо 5 ажалта үдэр хүртэр олдог байгааб. Мүн һүнэй-товарна фермын 300 гаран пубай үхэр харууһалдаг Чимитцу Цыбикдоржиева гэгшэ бүхэли үбэл соо намтай хамта адуулганда ябалсажа, бүхы малаа хоролтогүй ба тобир тарганаар ондо оруулаа. Тиигэжэ бидэ хоёр нэмэлтэ түлбэри абаха эрхэ олообди.

Дулаан хабар болоһоной ашаар, ногоон түргэн ургажа бэлшээри һайн болоо. Тиихэлээр үхэр малаа адуулжа хүхэ ногоондо бэлшээхэдэ аятай байна. Зарим һайн бэлшээритэй газарай ногоон үхэрэй садатараа эдихээр болоожо байха юм.

Бидэнэр энэ жэлдэ бэлшээреэ зүбөөр хэрэглэжэ адуулгаяа үлүү һайнаар эмхидхэхэтэеэ хамта, уһалууридаа шухала анхаралаа табиха байнабди. Садхаланаар эдеэлүүлээд, саг соонь уһалһан мал хэзээшье турахагүй, ходоо тобир тарган байхаһаа гадна, ашаг шэмэ ехээр үгэхэ зэргэтэй.

Хүхэ ногооной шэмэтэй һайн байһан дээрэ үхэр малаа һайнаар адуулжа, ашаг олзыень үдэр ерэхэ бүри арбидхахын түлөө бүхы хүсөөрөө оролдохоб гэжэ халуун тангаригаа үгэнэб.

Д. ДАМБАЕВА, Бичурын аймагай Бодонгудай сомоной Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой малшан.

АДУУШАДАЙ ҮГЭ

Морид, илангаяа адуун бүхэли жэл соо бэлшээридэ ябажа хагда ногоогоор эдеэлдэг байна. Бэлшээри зүбөөр эмхидхэн, адуун һүрэгые үдэртөө адуулжа, һүниндөө үргэлжэ манажа байһан колхозууд мори унаа болон адуугаа ходоо тобир тарган байлгадаг. Манай аймагта адуун һүрэгые манаха болон адуулха дүршэл шадабаряар мэргэжэһэн адуушад яһала олон болоо. Тэдэнэр ямар бэлшээри ямар шэмэтэй ногоотой байһыень һайса мэдэдэг болонхой.

«Коминтерн» колхозой член Цыренханда Дармаева гэгшэ адуун дээрэ хүдэлмэрилһээр 13 жэл болобо. Энэ нүхэр жэлэй дүрбэн сагта адуун һүрэгөө үргэлжэ үдэртөө адуулжа, һүниндөө манажа ябадаг юм. Мүн энэ нүхэр үнгэрэгшэ үбэлэй туршада хоёр хүнөөр хамта далаад шахуу адуу хаража гараа. Эдэ адуунинь бултадаа нэгэшье хоролтогүйгөөр тобир тарган ондо орожо, хүхэ ногоон дээрэ гараба.

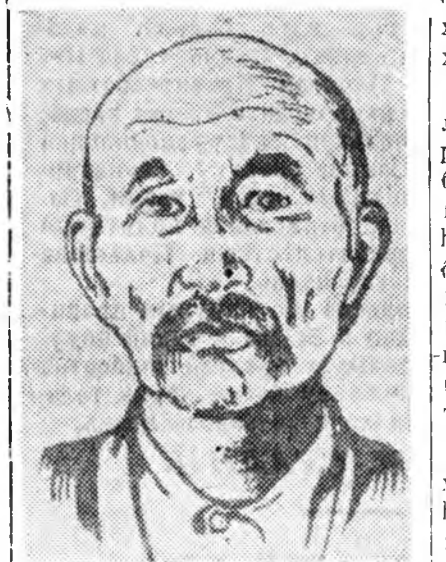
Тэрэшэлэн Гильбирын сомоной Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой адуушан Лубсанцырен Дабаев гэгшэ адуун һүрэгые адуулха, манаха ехэхэн дүршэлтэй болонхой. Энэ нүхэр үбэлэй үедэ адуугаа һайнаар адуулан харууһалжа, нэгэшье хоролтодо оруулаагүй.

Мүнөө эдэ адуушад хабар-зунай бэлшээриин үедэ адуун һүрэгөө үдэр һүнигүй манажа, хагда ногооной шэмэтэй һайхан байхада хамаг шэмыень абахабди гэжэ нэгэн дуугаар мэдүүлнэд.

Л. НАЙДАНОВА, Иволгын АЗО-гэй адуу мори үсхэбэрилхэ зоотехник.

Vхэр малаа үзүүр ногоондо бэлшээе!

Ашангын үргэн уужам тала үбһэ ногоо элбэгээр ургадаг юм. Мүн эндэхи бэлшээри шэмэтэй һайхан ногоотой ба хужартай тулалаа адуу малые тобир тарганаар ондо оруулха ябадал хангадаг. Үбһэ тэжээл хүсэд һайнаар бэлэдхэгдэжэ үбэлдөө садатарынь эдеэлүүлээд, мүн хагданда адуулаад байхада малнай үбэлэй ханхинама хүйтэндэшье, хабарай хагсуу хара һалхиндашье булигдадаггүй байна.

Манай колхоз 1.000 гаран тектар бэлшээритэй юм. Энэ газарнай үбэл, хабар, зун, намаршье хагда ногоогоор элбэг байдаг. Үбэлэй үедэ Горхон, Бэлшэр гэжэ газарнуудта таһалагдаһан бэлшээринүүдтэ бүхы һүрэг малнай адуулагдадаг байна. Манай малшад үнгэрэгшэ үбэлэй адуулга урда жэлнүүдэйхиһээ улэмжэ һайнаар эмхидхээ. Тэрэнэй ашаар адуу малнай хоролтогүйгөөр ба атар тарганаар үбэлжэһэн байна. Бүхэли үбэл соо хээрын бэлшээридэ ябаһан 60 гаран үхэрнай үбһэ эдижэ үбэлжэһэн малнуудта булигдахагүй һайн шадалтай. Эдэ үхэр харууһалдаг эдибхитэй малшан Муханда Ешинова гэгшэ бэлшээреэ һайнаар мэдэдэг дээрэһээ үхэр малаа хагда һайнтай ба игаабари дулаахан газарнуудаар адуулдаг байгаа. Нүхэр Ешинова үнгэрэгшэ үбэл соо 50 шахуу центнер тэжээл арбилаа һэн.

Нарин Горхон, Баруун, Зүүн Ашанга нютагуудай бэлшээри хадаулын эбэрэй игаабари дулаахан газарта юм. Тиимэһээ үбэлэй үедэ эндэ наруули нэмэри байдаг ба хабартаа ногоон эртэ гаража түргэн ургадаг байна. Тиимэдэ нааруу мал адуулхада хэзээшье һайн байдаг юм.

Нүхэр Балмаевагай хүтэлбэрилдэг гүүртын 280 үхэр үглөөгүүр пэгэл эдеэлээд, үргэлжэ адуулганда ябаа һэн. Дээрэхи нүхэр эдэ малнуудаа бэлшээхэдээ һайн хагданда ябуулдаг ба хэмынь алдангүй уһалдаг дээрэһээ бүгэдынь таргалуулжа шадаһан байна. Мүн энэ нүхэр олохон центнер үбһэ арбилаа.

Фермын малшад Пыбжит Балмаева, Дарижал Цымпилова, Норжима Цыренова, Надмит Эрдыниева ба бусад түрүү ажалаараа ходоһоо суурхадаг байна. Эдэнэр үбэлжэлгэ болон тул абалгын харюусалгата үдэрнүүдтэ улам һэргэг байжа үхэр малаа тобир тарганаар ондо оруулха ба шэнэ тулнуудые хоролтогүйгөөр тэнжээхэ ябадал хангаба.

Ханхинама хүйтэн үбэлые амгалан тайбанаар дабажа гараад хатуу хабарые барагсаажа байхадаа манай малшад өөһэдынгөө харюусалгые бишниханшье һуладхангүй, бүри шангадхажа байна. Мүнөө үедэ бүхы фермэ, гүүртэнүүдэй хүдэлмэрилэгшэд үхэр малаа үзүүр ногоондо бэлшүүлжэ, таргалуулан ашаг шэмыень арбидхахын түлөө шангаар тэмсэжэ байха юм.

Фермымнай бүхы малнууд хагда ногоондо бэлшэжэ эхилээр үнинэй. Үхэр маладуулжа, садатарынь эдеэлүүлхэ эгээл һайн саг ерэхэ ба ерэжэшье байна. Мүнөө үхэр ногоондо садаха дүтэлөө. Тиимэдэ имагта бэлшээри зүбөөр хэрэглэжэ, үхэр малаа һайнаар адуулха ябадал—малшан бүхэнэй арюун уялга болоно. Мүн адуулгын үедэ үхэр малые ангаангүй саг соонь уһалха, зунай аяма халуунда һүүдэр газарта тиирүүлхэ ябадал һайнаар эмхидхэхэ шухала.

Үхэр малаа үзүүр ногоондо бэлшээжэ, гүрэнэй түсэб дүүргэхэ ба үлүүлэн дүүргэхэ, тэрэшэлэн тэдэнһээ абтаха ашаг шэмыень дээшэлүүлхын түлөө хормойгоо шуужа оролсоёл—гэжэ республикын колхозуудай бүхы фермэнүүдтэ хандаба.

Ц. РАБДАНОВ, Хориин аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой МТФ-е даагша.

Хээрын ногоое хүсэд хэрэглэе

Хээрээр бэлшэһэн мал хагда ногооной һайханиие зоргоороо эдижэ, эгээл амтатай шэмыень бэедээ абадаг байна. Тиимэдэ бэлшээри зүбөөр хэрэглэжэ, адуу малда амтатай һайхан ногоо эдюулхэ гээшэ—колхоз, фермэ, гүүрт, отара болон бүхы малшадай шухала зорилго болоно.

Манай колхозой фермэ, гүүрт болон отарануудай малшад һүүлэй жэлнүүдтэ мал адуулха дүршэлөөр нилээдгүй баяжан болоо. Үбэлэй үсын адуулганай эгээл бэрхэшээлтэй байбашье, шадабаритай болоһон малшад энээниие һайнаар үнгэргэнэ.

Һүнэй-товарна фермын нэгэдэхи ба хоёрдохи гүүртнүүд үнгэрэгшэ үбэлэй үедэ бэлшээри онсо һайнаар эмхидхэжэ, бүхы малаа тобир тарганаар ондо оруулба. Бэлшээри зүбөөр хэрэглэжэ, тэжээлээ тааруугаар гаргашалһанайнгаа ашаар эдэ гүүртынхид үбэлэй үедэ 100 гаран центнер үбһэ арбилаа.

Малаа бараниинь бэлшээжэ хэпһээр үнинэйбди. Бүхы малшадмнай хабар-зунай бэлшээриие энэ жэлдэ бүри һайнаар эмхидхэжэ, хээрын ногоое хүсэд хэрэглэжэ, адуу малаа таргалуулан, ашаг шэмыень арбидхаха хэрэгтэ хормойгоо шуужа ороложонхой.

Ц. РИНЧИНО, Кижингын аймагай Сталинай нэрэмжэтэ колхозой түрүүлэгшэ.

Фельетоной орондо

Мүнөө сагай Ханхасай

Урдын барга бүдүүлиг сагта Адуушын Ханхасай гэжэ хүн хаанашьеб нэгэ нютагта ажаһууһан юм гэжэ ульгэр туужада хэлсэдэг. Тэрэ Ханхасай гэгшэ нютаг соогоо хэптэг хэмхойгоороо суурхаһан лэ хүн байгаа юм ха. Юунһээшье болоо юм, гэнтэ нэгэтэ тэрэ хүн архи уужа һогтошоод худалаар хэлэжэ, «Зуун улаан үхэртэйб, зургаан шинраг хүбүүтэйб» гэжэ дуу дуулажа ябаба гэлсэдэг.

Айл аймаг, аха дүү болохо гурбан хүршэнэртөө нэгэ—нэгэ тарганууд хонидые һогтуугаар барижа үгөөд хойноһоонь иигэжэ хэлэбэ ха: «Ямаа хониндо хэрэгтэй болоо һаа, ябажа шагаажа байнаабзат, энэ гэртэ би эзэн би. Намайе иигэбэ тиигэбэ гэхэ амитан байхагүй юм».

Урда сагай тэрэ хүнэй үмсэтэ малаа яажашье байхадань тэрээндэ ямаршье гайхал харюусалга байхагүй байгаа бэзэ.

Теэд мүнөө үедэ зарим газар нютагуудта «Мүнөө үеын Ханхасайнууд» гэхэ гү, үгышье һаа үлтир бардам элбэг дэлбэг гартай зарим нүхэдүүд колхозуудай хүтэлбэридэ һуужа байха ябадалнууд үзэгдэнэ.

Зэдын аймагай «Улаан Үшөөтэй» колхозой түрүүлэгшээр Шагдар Галданов хүдэлмэрилдэг юм ха. Энэ нүхэр «зуун улаан үхэртэйб зургаан шинраг хүбүүтэйб» гэжэ архидажа ябаашьегүй һаа, аймаг тээһээ ябаһан тушаал зэргэтэн, тухай этигэмжэтэндэ: «Ямаа хониндо хэрэгтэй болоо һаа, ябажа шагаажа байнаабзат. Энэ колхоздо би эзэн би. Намайе иигэбэ тиигэбэ гэхэ амитан байхагүй»—гэжэл байдаг хүн юм.

Һаяшаг, гүрэнэй түсэб тоохо эсэртэ малаар дүүргээгүй байһан мүртөө, өөрөө мэдэжэ 6 ехэ мал алуулжа колхозой эллэб хэрэгтэ гаргашалба ха. Нэгэ эрхим һайн үнеэрээ, хамтын суглаанай ямаршье тогтоол шиидхэбэригүйгөөр, Айфодо хүдэлмэрилдэг нэгэ хүндэ хүтэлүүлжэ табиба гэнэ. Иигэжэ абаһан хүнүүд үшөөл олон бии юм ха.

Мүн тэрэшэлэн Азогэй инспектор-бухгалтер Сухарев гэгшэдэ нэгэ тарган хони барижа үгэбэ гэхэ.

«Модоной зөөлые хорхой олодог, хүнэй зөөлые хүн олодог» гэһэн бурят арадай хуушанай оньһон үгые хүн бүхэн мэдэхэ. Энэнь ехэл зүб үгэ байһаниинь энээн дээрэһээ элитэ харагдана.

«Улаан Үшөөтэй» колхоздо ошоходоо гар һула бусахагүйш» гэжэ хони абаашааша тэрэ Сухарев гэгшэ военкомадта хүдэлдэг Куликов гэгшын үблэг хадхаад, эмнээд абаһан байгаа юм гү, али тэрэ Куликов гээшэнь нүхэр Галдановай бардам баян зан тухайда ондоо хүнһөө үнэрдэһэн унхидаһан байгаа юм гү, бү мэдэе.

Уданшьегүй, тэрэ Куликов хоёр хониной зүбшөөл абаад, «Улаан Үшөөтэй» гүйлгэжэ ерэбэ гэхэ.

Хоёр хониной зүбшөөлтэй ерэһэн Куликовта нүхэр Галдановай хэлэһэн үгэнүүдые тэрэ янзаарынь бэшэжэ шадахагүй байнабди. Дуулажа ойрэнь байһан хүн үгы.

«Даб дээрэ нэгэл хони шэрээд мордыш даа, хожом мартуулад гээд ерэнээабзаш. Дан хоёроор шэрээд эпоходошни зохидгүйл, колхозникууд дурагүй байхал» гэжэ хэлээл бэзэ гэжэ тухайлмаар.

Нүхэр Куликов гээшэнь: «ганса хони абаашанхаар, гар һула бусаһан дээрэ» гэжэ зүбшөөрбэгүй ха. Үнии удаан үгэ хүүр дэлгэжэ, тэндээ арсалдаһан наймаалдаһанай һүүлдэ Куликов гэгшэнь 20 кг. мяха абаад бусаһан юм.

Тиимэ элбэг элбэгээр колхозой хонидһоо зүбшөөл бэшэжэл байдаг АЗО ба тэрээнэй ойро нюдэ балай, шэхэ дулии һуудаг Аймсовет юу бодожо байнаб?

Хүдөө ажалай артелиин устав соо хамтын малые хуули бусаар гаргашалха ябадал хоригдожо, гэмтэдыень гэмдэ хабаадуулха гэжэ сэхэ бэшэгдэнхэй. Теэд, «Улаан Үшөөтэй» колхозой түрүүлэгшэ коммунист Галданов мал ажал тухай парти ба правительствын заабарине дүүргэдэггүйнь гайхалтайхан байна.

ОДЫН Гарма.
Ц-ДАМБЫН Чимит.

ХИЛЫН СААНА

ПЛЕНДЭ ОРОҺОН ГИТЛЕРОВСКЭ ТОЛГОЙЛОГШОДТО ХАЙШАН ГЭЖЭ ХАНДАДАГ ТУШАА АМЕРИКАНСКА ХЭБЛЭЛ БЭШЭНЭ

НЬЮ-ЙОРК, майн 16. (ТАСС). «Нью-Йорк Геральд Трибюн» гэжэ газетэ болбол Геринг Германска политикые бэедээ абажа ябаһаниие тэмдэглээд, сэрэгэй ямар нэгэн зөөлөөр хандаха гуримай байбашье һаань, Герингын гарые американска генералай адхаһан үнэн ушарые юугээршье тайлбарилжа болохогүй байна гэжэ бэшэнэ. Түс газетэ болбол пимэнүүд ушарнуудые хоримжолһон Эйзенхауэрай приказ тушаа һайшаалтайгаар бэшэбэшье һаа, Эйзенхауэр хадаа Шлезвиг-Гольштейнсэдэ германска «командалагша» боложо фельдмаршал Буш гэгшын гэнтэ бии болоһониие мүнөө хүртэр тайлбарилаагүй ба Деницын байһан газар болон байдал тушаалайнь тухай мэдээсээгүй байна гэжэ мэдүүлнэ.

«Нью-Йорк Пост» гэжэ газетэ Эйзенхауэрай приказые мүн лэ һайшааха зуураа, сэрэгэй нацистска гол гэмтэд, жэшээлхэдэ, фон Папен, Франк, Гудериан, Кессельринг, Рундштедт, Кейтель, Фалькенхорст, Клейст, Шахт ба бусад, мүнөө хүртэр сүүдтэ эроогүй ба хэһээгдээгүй байна гэжэ мэдүүлнэ.

СЭРЭГЭЙ ГЭМТЭДТЭ ХАЙШАН ГЭЖЭ ХАНДАДАГ ТУШАА АНГЛИЙСКА ХЭБЛЭЛ БЭШЭНЭ

ЛОНДОН, майн 15. (ТАСС). Плендэ ороһон сэрэгэй германска элитэ хүнүүд ба гэмтэдтэ хайшан гэжэ хандажа байһан тушаа асуудалда хэблэлэй һэрэмжэтэй анхарал хандуулагдаһан заншаа. «Хүндэтэй дайсад» гэжэ нацистска лидернүүдтэ хандаха ябадалые хоримжолһон Эйзенхауэрай приказ энэ һэрэмжые саража шадаагүй. Гэмгүй аад, гүжэрдүүлһэн хүн би гэжэ өөр тухайгаа хэлэжэ байһан тэрэ үедэнь абтаһан Герингын олон фотографинууд тунхаглагдаба.

«Нью Кроникль» гэжэ газетэ Фленсбургдахи байдалда анхаралаа хандуулна. Тэндэ Дениц дайн сэрэгэй казармада байдаг ба имагтал һахюултай юм гэнэ. Зарим ушарнуудта Дениц сүлөөтэйгөөр ябуулгаяа хэхэ аргатай байна.

ЧЕХОСЛОВАКИИН ПРЕЗИДЕНТ Э. БЕНЕШ ПРАГАДА ЕРЭБЭ

ПРАГА, майн 16. (ТАСС). Эдэ Чехословацка Республикын президент доктор Эдуард Бенеш ерэбэ. Чехословацка столицын али хабтар олон зон президентээ баясхалантай угтамжа хэбэ. Э. Бенеш үгэ хэлэхэ зуураа, Улаан Армиин сүлөөлэлтын үүргэ ба харилсан туһалалсаха болон дайнай хойто тээхи харилсаан тухай советско-чехословацка договорой шухала удхашанарые тэмдэглэбэ.

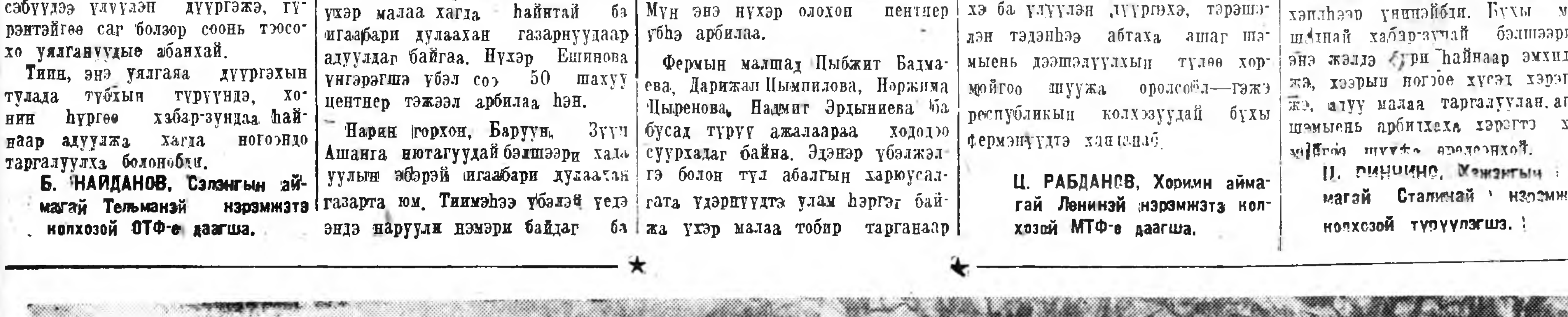
НОМГОН ДАЛАЙ ДЭЭРЭХИ БАЙН

ЛОНДОН, майн 16. (ТАСС). Рейтер агентствын дамжуулһанай ёһоор, Номгон далайн баруун-урда хубидахи союзнигуудай зэбсэгтэ хүсэнүүдэй нэгэдэмэл командованиин штабай мэдээсэхэнь: американска сэрэгүүд Минданао арал дээрэхи газарай 95 процентыень сүлөөлбэ. Таракан арал дээрэ авиаци ба флодой дэмжэлгэтэйгээр американска сэрэгүүд Памусянай нефть олзоборилгоһоо зүүлжээ ошоһон харгы дээрэхи японско позицинуудые атаковалба.

Союзнигуудай самолёдууд Боржо арал дээрэхи японско аэродромууд болон гаваньнуудые, мүн тэрэшэлэн Формоза арал, баруун урда хубидахи ба Целебес арал дээрэхи японско түхеэрэлгэнүүдые бомбодобо.

ВАШИНГТОН, майн 16. (ТАСС). США-гай Номгон далайн флотой штабай мэдээсэхэнь хатаа: майн 12 ба 13-да авианосецууд дээрэ баазатай американска самолёдууд Кюсю арал дээрэхи японско аэродромууд болон түхеэрэлгэнүүдые дайрдоһон хэбэ.

Харюусалгата редактор
Ц. Г. ГАЛСАНОВ.

Колхозой һүрэг малнууд ногоондо бэлшэжэ ябана. Фото этюд.

РЕДАКЦИ ба ХЭБЛЭХЭ ГАЗАРАЙ АДРЕС: г. Улан-Удэ, ул. Ленина, 35. (ТЕЛЕГРАФНА АДРЕС: Улан-Удэ, Үнэн). ТЕЛЕФОНУУД: ответ. редактора—23, АТС—1-80; зам. ответ. редактора—7-89; ответ. секретаря—3-23; отделов: партийной жизни и промышленности—7-89, сельского хозяйства—6-03, писем и переводов—6-03 (2 зв.); об'явлений—2-64 (2 зв.).

Н—00356. Типография Государственного газетного издательства при СНК БМАССР. Тираж 5500.